

TEGEVUSJUHENDAJA, tase 4 õppekava moodulite rakenduskava				
Õppevormid: Statsionaarne (koolipõhine, töökohapõhine) ja mittestatsionaarne õpe				
Sihtrühm: keskharidusega töökohapõhine või koolipõhine õppija				
PÕHIÕPINGUTE MOODULID				
Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
1	ÕPITEE JA TÖÖ MUUTUVAS KESKKONNAS			5 EKAP
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane kujundab oma tööalast karjääri ja arendab eneseteadlikkust tänapäevases muutuv keskkonnas lähtudes elukestva õppe põhimõtetest.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad				
Õpetajad: Airi Kerikmäe, Priit Pajuste, Liana Kurg, Tiina Uusma				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid	Mooduli teemad
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kavandab oma õpitee, arvestades isiklikke, sotsiaalseid ja tööalaseid võimalusi ning piiranguid; 2) mõistab ühiskonna toimimist, tööandja ja organisatsiooni väljakutseid, probleeme ning võimalusi; 3) kavandab omapoolse panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses; 4) mõistab enda vastutust oma tööalase karjääri kujundamisel ning on motiveeritud ennast arendama 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib juhendamisel oma huvisid, väärtusi, oskusi, teadmisi, kogemusi ja isikuomadusi, sh õpi-, suhtlemis- ja koostööoskusi seoses õpitava erialaga; 2) sõnastab juhendamisel eneseanalüüsi tulemustest lähtuvad isiklikud õpieesmärgid ja põhjendab neid; 3) koostab juhendamisel isikliku eesmärgipärase õpitegevuste plaani, arvestades oma huvide, ressursside ja erinevate keskkonnateguritega; 4) selgitab meeskonnatööna turumajanduse toimimist ja selle osapoolte ülesandeid; 5) kirjeldab meeskonnatööna piirkondlikku ettevõtluskeskkonda; 6) selgitab regulatsioonidest lähtuvaid tööandja ja töövõtja rolle, õigusi ja kohustusi; 	<p>Tõhustatud loeng e-toega, infootsing, arutelu ja analüüs, testid, küsimustikud, situatsioonülesanded, videoanalüüsid, töölehed, rühmatööd</p>	<ul style="list-style-type: none"> • küsimustike ja testide tulemuste analüüsimine ning eneseanalüüsi koostamine (HK 1, 2, 3, 8, 15, 16, 17, 18) • turumajanduse ja ettevõtluse kirjeldamine ning ärimudeli koostamine (HK 4, 5, 11, 12, 13, 14) • küsimustike põhjal kokkuvõtte kirjutamine tööõiguse ja tööohutuse teemadel (HK 6, 7, 8, 9, 10) • dokumentide vormistamine (HK 6, 7) 	<p>1. Karjääri planeerimine 1 EKAP 26 tundi e-õpe</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Kutseala karjääri kujundamine ja väärtustamine 1.2. Enesetundmine karjääri planeerimisel 1.3. Õppimisvõimaluste ja tööjõuturu tundmine karjääri planeerimisel 1.4. Planeerimine ja karjääriotsuste tegemine <p>2. Keskkonna mõistmine 2.1. Majandus ja ettevõtlus 1 EKAP 26 tundi (KÕ 12 t, IT 14 t)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1. Mina ja majandus 2.1.2. Piiratud ressursid ja piiramatud vajadused 2.1.3. Pakkumine ja nõudlus 2.1.4. Maksud 2.1.5. Finantsasutused Eestis 2.1.6. Eesti ja kodumaakonna ettevõtlus 2.1.7. Ettevõtja ja töövõtja 2.1.8. Ettevõtluskeskkond 2.1.9. Äriidee ja selle elluviimine

	<p>7) kirjeldab organisatsioonide vorme ja tegutsemise viise, lähtudes nende eesmärkidest;</p> <p>8) valib enda karjääri eesmärkidega sobiva organisatsiooni ning kirjeldab selles enda võimalikku rolli;</p> <p>9) seostab erinevaid keskkonnategureid enda valitud organisatsiooniga ning toob välja probleemid ja võimalused;</p> <p>10) analüüsib erinevaid keskkonnategureid ning määratleb meeskonnatööna probleemi ühiskonnas;</p> <p>11) kavandab meeskonnatööna uuenduslikke lahendusi, kasutades loovustehnikaid;</p> <p>12) kirjeldab meeskonnatööna erinevate lahenduste kultuurilist, sotsiaalset ja/või rahalist väärtust;</p> <p>13) valib meeskonnatööna sobiva jätkusuutliku lahenduse probleemile;</p> <p>14) koostab meeskonnatööna tegevuskava valitud lahenduse elluviimiseks;</p> <p>15) analüüsib oma kutsealast arengut õpingute vältel, seostades seda lähemate ja kaugemate eesmärkidega ning tehes vajadusel muudatusi eesmärkides ja/või tegevustes;</p> <p>16) kasutab asjakohaseid infoallikaid endale kooolitus-,</p>			<p>2.2. Töötervishoid ja tööohutus 1 EKAP (KÕ 4 t, e-õpe 10 t, IT 12 t)</p> <p>2.2.1. Sissejuhatus töökeskkonda</p> <p>2.2.2. Töökeskkonnaalase töö korraldus</p> <p>2.2.3. Töökeskkonna ohutegurid</p> <p>2.2.4. Töökeskkonnaalane teave</p> <p>2.2.5. Tööõnnetused</p> <p>2.2.6. Tuleohutus</p> <p>2.3. Töötamise õiguslikud alused 0,5 EKAP 13 tundi e-õpe</p> <p>2.3.1. Lepingulised suhted töö tegemisel</p> <p>2.3.2. Töökorraldus</p> <p>2.3.3. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised</p> <p>2.4. Asjaajamine ja dokumendihaldus 0,5 EKAP 13 tundi (KÕ 10 t, IT 4 t)</p> <p>2.4.1. Asjaajamine ja dokumendihaldus organisatsioonis</p> <p>2.4.2. Dokumentide loomine</p> <p>2.4.3. Dokumentide sh digitaaldokumentide säilitamine</p> <p>3. Õppimine ja juhendamine 1 EKAP 26 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t)</p> <p>3.1. Individuaalne õpitee, õppimist mõjutavad tegurid</p> <p>3.2. Õpimotivatsioon ja õpihoiakud</p> <p>3.3. Õpikeskkonna mõju õppimisele</p> <p>3.4. Õpioskused ja aja planeerimine</p> <p>3.5. Õpikäsitlused</p>
--	--	--	--	---

	<p>praktika- või töökoha leidmisel ning koostab kandideerimiseks vajalikud materjalid;</p> <p>17) selgitab tegureid, mis mõjutavad tema karjäärivalikuid ja millega on vaja arvestada otsuste langetamisel, lähtudes eesmärkidest ning lühi- ja pikaajalisest karjääriplaanist;</p> <p>18) selgitab enda õpitavate oskuste arendamise ja rakendamise võimalusi muutavas keskkonnas</p>			
Iseseisev töö:	Eneseanalüüsi koostamine enesehindamise testidele toetudes; ärimudeli koostamine vastavalt juhendile; kandideerimisdokumentide vormistamine.			
Mooduli hinde kujunemine:	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamine. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
<p>Õppematerjalid: Kadajas, H.-M. õppima õppimine ja õppima õpetamine, Tallinna ÜK Majanduse ABC (2002). Avatar. http://www.avatar.ee/majanduseabc/ Randma, T. (2008). Ettevõtluse alused. OÜ Infotrükk. Pramann Salu, M. (2005). Ettevõtluse alused. Kirjastus Ilo. Türk, V. (1995). Turumajandus kõigile. Tartu Ülikooli Kirjastus. Tsarjov, R. Õpiobjekt: Palgaarvestus ja deklareerimine (2007). Suuremõisa Tehnikum. http://kingpool.hak.edu.ee/materjalid/R.%20Tsarjovi%20raamatupidamise%20F5piobjektid%202/palgaarvestus/ Tolk, Ü. (2009). Õpiobjekt: SWOT analüüs. Tartu KHK. http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/SWOT/ Tolk, Ü. (2009). Õpiobjekt: Turundusuuringu koostamine küsitluse teel. Tartu KHK. http://e-ope.khk.ee/oo/evoti/kysitlus/ Vernik-Tuube, E.-M., Heldi Kikas, H jt (2007). Karjääriplaneerimine ja elukestev õpe. Õpetajaraamat kutseõppeasutustele. Innove</p>				

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
2	KLIENDI TEGEVUSVÕIME HINDAMINE JA TEGEVUSTE PLANEERIMINE			25 EKAP (sealhulgas praktika 6 EKAP)
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppilane planeerib kliendi tegevused tema tegevusvõime hindamisele toetudes kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-eesitikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades.				
Nõuded mooduli alustamiseks: puuduvad Õpetajad: Maiken Jaanisk, Inge Paju, Maire Aruots, Taimi Taimalu, Tiivi Pihla, Andrei Samoldin, Tiina Uusma, Janika Pael				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamise meetodid	Teemad
Õpilane: 1) selgitab välja kliendi tugevad küljed ja kõrvaldab vajaduse; 2) jälgib ja dokumenteerib kliendi tervises seisundit, arvestades teavet kliendi tervise kohta; 3) annab esmaabi haigusseisundite, õnnetusjuhtumite ja traumade korral, kutsub abi ja elustab kliinilisest surmast; 4) juhendab klienti looma ja hoidma suhteid, arvestades kliendi valmisolekut, võimet ja oskust suhelda; 5) toetab klienti kohase käitumise õppimisel, kujundades tema üldnimilikke väärtushinnanguid, eneseregulatsiooni ja empaatiat, arvestades üldisi käitumistavasid ja kliendi kultuurilist tausta ning olles ise eeskujuks; 6) suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi;	Õpilane: 1) analüüsib kliendi tegevus- ja osalusvõime taset; 2) märkab lähedaste kaasamise vajadust ja kliendi nõusolekul loob lähedastega kontakti; teeb koostööd kliendi lähedaste ja eestkostjatega, kaasates neid klienti puudutavatesse küsimustesse, arvestades oma pädevuse piire ja kokkuleppeid osapooltega; 3) märkab abivahendivajadust ja tähenduslikku käitumist; 4) märkab hõives (töötamine ja õppimine) osalemise takistusi ja toetab vajalike teenuste ja toetuste kättesaamisel; 5) tervise muutuste korral teavitab asjasse puutuvat spetsialisti; 6) suunab klienti jälgima oma tervises seisundit, selgitades talle haigusest tulenevaid sümptomeid; 7) planeerib ja viib järjepidevalt läbi suhtlemise tõhustamisele orienteeritud tegevusi;	Tõhustatud loeng e-toega, infootsing, arutelu ja analüüs, testid, küsimustikud, situatsioonülesanded, videoanalüüsid, töölehed, rühmatööd, rollimängud, enesekontrollitest, vaatlus ja praktiliste ülesannete ettenäitamine ja tegemine	<ul style="list-style-type: none"> situatsioonülesande lahendamine (HK 1, 2, 3, 4, 5, 8) eneseanalüüsi koostamine (HK 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12) kliendi (kolleegi) vaatluse teostamine ja kokkuvõtte kirjutamine (HK 1, 3, 4, 5) infolehe koostamine, tegevusplaani koostamine ja läbiviimine ning analüüsimine (HK 1, 2, 3, 8) kliendi hindamis- ja tegevusplaani koostamine (HK 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9) praktiliste ülesannete eesmärgistamine ja tegemine, kliendi suunamine ja toetamine nendes (HK 6, 7, 9, 10, 11, 12) 	1. Tervishoiu- ja sotsiaalsüsteem 1 EKAP 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13) 1.1. Sotsiaalhoolekanne 1.2. Kliendi õigused ja kohustused 1.3. Sotsiaalhoolekande süsteem 1.4. Inimõigused, kodanikualgatus, erinevad liikumised 2. Arengupsühholoogia 1 EKAP 26 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t) 2.1. Üldpsühholoogia põhimõisted 2.2. Arengufaktorid 2.3. Inimene kui bio- psühhosotsiaalne tervik 2.4. Arenguteooriad 2.5. Arenguetapid elukaarel 2.6. Vananemine ja surm 3. Suhtlemine ja klienditöö (sh konflikt...) 2 EKAP 52 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t) 3.1. Suhtlemine 3.2. Käitumine suhtlemissituatsioonides 3.3. Klienditeenindus 3.4. Konflikti juhtimine 4. Hooldamine erinevate haiguste korral 9 EKAP (sh 2 EKAP praktilal) (KÕ 92 t, IT 90 t) 4.1. Anatoomia

<p>toetab enesekehtestava käitumise õppimisel;</p> <p>7) märkab tähenduslikku käitumist, jälgides tema tunnete väljendamist erinevates käitumissituatsioonides ja juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma;</p> <p>8) tunneb ära konflikti, reageerib vastavalt olukorrale ning kaasab konflikti lahendamisel klienti ja tema võrgustiku.</p>	<p>8) kasutab tegevustes erinevaid alternatiiv-kommunikatsiooni võimalusi, arvestades kliendi eripära;</p> <p>9) toetab klienti tunnete väljendamisel ja nendega toimetulekul, selgitab teiste inimeste tundeid ja käitumist; selgitab erinevaid suhtlemistasandeid (nt sõbrasuhted, perekondlikud, tööalased, seksuaalsed suhted), juhendab klienti erinevates suhetes ja olukordades sobivalt käituma;</p> <p>10) suunab klienti märkama ja ennetama konflikti ning selle tekkides leidma lahendusi;</p> <p>11) toetab enesekehtestava käitumise õppimisel;</p> <p>12) toetab eneseesindamise oskust, teadvustades ja tutvustades inimese põhiõigusi.</p>			<p>4.2. Haigused, sümptomid</p> <p>4.3. Ravimiõpetus, valekasutused, üledoseerimine, koosmõju</p> <p>4.4. Tervisedendus</p> <p>4.5. Ohutus – kodus ja kogukonnas</p> <p>4.6. Erivajadusest tulenevad protseduurid ja hooldustoimingud (sondi kasutamine toitmisel, mähkmete kasutamine, tegevused).</p> <p>5. Kutse-eeiline käitumine multikultuurses keskkonnas 1 EKAP 26 tundi (KÕ 14 t, IT 12 t)</p> <p>5.1. Eetika inimsuhetes Inimväärikus ja inimõigused</p> <p>5.2. Väärtused, nende kujunemine ja kujundamine</p> <p>5.3. Inimkäsitlused eetikas</p> <p>5.4. Käitumise moraalne iseloom</p> <p>5.5. Käitumine eetilise konflikti korral</p> <p>5.6. Tegevusjuhendaja kutse-eeitika</p> <p>5.7. Inimese religioossus, erinevad religioonid ja nende mõju inimese igapäevatoimingutele</p> <p>6. Erivajadused 6 EKAP (sh 2 EKAP praktikal) 104 tundi (KÕ 52 t, IT 52 t)</p> <p>6.1. Puude raskusastmed ja sellest tulenev lähenemine</p> <p>6.2. Psüühika- ja käitumishäired</p> <p>6.3 Vaimne alaareng</p> <p>6.4. Füüsiline puue</p> <p>6.5. Liitpuue</p> <p>6.6. Tervisliku seisundi muutuste hindamine, ravimite mõjud, meeleolu muutused</p>
--	---	--	--	---

			<p>6.7. Alternatiivkommunikatsiooni vajaduse hindamine ja võimalused</p> <p>6.8 Abivahendid ja tugiteenused Vajaduse hindamine</p> <p>7. Kliendi seisundi terviklik hindamine ja dokumenteerimine 5 EKAP (sh 2 EKAP praktikal) (KÕ 40 t, IT 38 t)</p> <p>7.1. Tänapäevane kliendiprofiili käsitus.</p> <p>7.2. Metoodika.</p> <p>7.3. Rehabilitatsiooniplaan: tööalane ja sotsiaalne rehabilitatsioon.</p> <p>7.4. Esmased tervisenäitajad.</p> <p>7.5. Kliendi profiili kaardistamine.</p> <p>7.6. Dokumendid, juhendid teenuste saamisel.</p> <p>7.7. Tööalane dokumentatsioon.</p> <p>7.8. Kliendiprofiili hindamine koostöös kliendiga.</p> <p>7.9. Tegevusplaani koostamise põhimõtted.</p> <p>7.10 Päeva- ja nädalaplani koostamine.</p> <p>8. Esmaabi. 1 EKAP 26 tundi (KÕ 16 t, IT 10 t)</p> <p>8.1. Elupäästva ja jätkuva esmaabi andmise põhimõtted.</p> <p>8.2. Kannatanu uurimine, seisundi hindamine ja tegevus õnnetuspaigal.</p> <p>8.3. Elulised näitajad, nende mõõtmine.</p> <p>8.4. Eluohtlikud haigusseisundid.</p> <p>8.5. Teadvusetus. Diabeet. Epilepsia. Äge kõht.</p> <p>8.6. Lämpumine.</p>
--	--	--	---

				8.7. Allergia, šokk. 8.8. Luumurrud. 8.9. Traumad, verejooksud. 8.10 Kliiniline surm. Elustamine. 9. Õppepraktika: Kliendi terviklik hindamine ja tegevuste planeerimine. 6 EKAP 156 tundi (KÕ 130 t, IT 26)
Iseseisev töö:	Kliendi vaatluse, hindamis- ja tegevusplaani ning infolehe koostamine, praktiliste ülesannete eesmärgistamine.			
Mooduli hinde kujunemine:	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamise. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<p>Eesti Vabariigi põhiseadus, redaktsiooni jõustumise kuupäev 13.08.2015, otsing: https://www.riigiteataja.ee/terviteksti_otsing.html</p> <p>Euroopa sotsiaalharta kodulehekülj: http://coe.int</p> <p>PRIMUS (2016). Riigi ja kohalike omavalitsuste sotsiaaltoetused ja teenused. http://primus.archimedes.ee/riigi-ja-kohalike-omavalitsuste-toetused-ja-teenused</p> <p>Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus, redaktsiooni kehtivusaeg 01.01.2016 kuni 30.06.2016, otsing: https://www.riigiteataja.ee/terviteksti_otsing.html</p> <p>Rahvatervise seadus¹, redaktsiooni jõustumise kuupäev 01.03.2016, otsing: https://www.riigiteataja.ee/terviteksti_otsing.html</p> <p>WHO (2008). Eesti tervisesüsteemi ülevaade. http://ee.euro.who.int/HIT_raamat_2008.pdf</p> <p>Butterworth, G. ja Harris, M. (2002). Arengupsühholoogia alused. TÜ Kirjastus.</p> <p>Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., Lepp, T., Läänelaid, S., Murov, A., Pael, J., Simm, P., Timm, M., Treial, M., Vahtramäe, A., Varik, M. (2015). Hoolides ja hoolitsedes õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn. Argo.</p> <p>Tegevusjuhendaja käsiraamat, ptk 3. https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf</p> <p>Bolton, R. (2002). Igapäevaoskused. Varrak.</p> <p>McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2000). Suhtlemisoskused. Väike Vanker. https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf</p> <p>Bowker, J. (2004). Maaailma usundid. Tallinn. Varrak.</p> <p>Laanemäe, A. (2000). Eetika alused. Tallinn: TTÜ Kirjastus.</p> <p>Sotsiaalala töötaja eetikakoodeks http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10560276/lisad/10560281/lisa-3sotsiaalala-tootaja-etikakoodekspdf</p> <p>Tuulik, M. (1997). Eetika, moraal, kõlblus. Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus	Maht		
3	KLIENDI JUHENDAMINE JA TOETAMINE IGAPÄEVAELU TOIMINGUTES	20 EKAP (sealhulgas praktika 9 EKAP)		
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime kliendi juhendamisega tema sotsiaalsete oskuste ja tegevusvõime arendamisel, säilitamisel ja toetamisel kutseala väärtuseid, inimõigusi, kutse-eeetikat ja võrdse kohtlemise põhimõtteid arvestades.				
Nõuded mooduli alustamiseks: läbitud/läbimisel on moodul „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“				
Õpetajad: Maiken JaaniskTriinu Pajuri, tiina Uusma, Maire Koppel				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Teemad
Õpilane: 1) integreerib klienti kogukonda vastavalt kliendi võimekusele, vajadusele ja teenustele; 2) juhendab ja motiveerib klienti igapäevaelu toimingutes vastavalt koostatud tegevusplaanile, kohandab talle toimetulekut toetava keskkonna ning arvestab turvalisusriskidega; 3) juhendab õiguste teostamiseks vajaliku abi leidmisel ja toetab asjakohaste organisatsioonide poole pöördumisel; 4) suunab klienti leidma talle sobivaid vabaajategevusi ning nendes osalema vajadusel osaleb koos kliendiga; 5) toetab võrgustiku liikmena klienti õppimisel ja töötamisel; 6) toetab klienti elukohas (sh majutusüksuses, peremajas) erinevate osapoolte koostööd, selgitades vastastikuseid ootusi, kohustusi ja ühiselureegleid;	Õpilane: 1) kujundades sobiva päeva- ja nädalarütmi, arvestades kliendi vajadusi; 2) jälgib ja toetab plaanitud tegevuste elluviimist, kohandades tegevusi vastavalt vajaduste ja elukorralduste muutusele; 3) kohandab keskkonna tegevusteks sobivaks vastavalt oma pädevusele; 4) toetab klienti abivahendi hankimisel; motiveerib ning juhendab klienti abivahendi kasutamisel; 5) juhendab klienti rahaliste toimingute planeerimisel; 6) juhendab, toetab ja suunab klienti isikliku hügieeni toimingutel, riietumisel ja teistes enesehooldustoimingutes ja tervisekäitumises (sh seksuaalkäitumine); 7) juhendab klienti majapidamistöodel, (toidu valmistamine, kodumasinat kasutamine, eluruumide ning	loeng e-toega, infootsing, arutelu ja analüüs, testid, küsimustikud, situatsioonülesanded, videoanalüüsid, töölehed, rühmatööd, enesekontrollitist, vaatlus ja praktiliste ülesannete ettenäitamine ja tegemine	<ul style="list-style-type: none"> • eneseanalüüsi koostamine (HK 3, 6, 7, 8) • juhtumianalüüsi lahendamine (HK 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) • kliendi (kolleegi) vaatluse teostamine ja kokkuvõtte kirjutamine (HK 1, 2, 3) • kliendi juhendamine ja toetamine, praktiliste ülesannete eesmärgistamine ja tegemine (HK 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) 	1. Abivahendid ja toimetuleku toetamine. 6 EKAP (sh 2 EKAP praktilal) 104 tundi (KÕ 52 t, IT 52 t) 1.1. Kaasatus kogukonda 1.2. Kliendi toetamine, saatmine avalike teenuste, tugiteenuste, abivahendite kasutamisel (tervishoid, ravi, juuksur, arst, ühistransport, ametiasutused) 1.3. Toetamine tugiteenuste kasutamisel 1.4. Abivahendite liigid - puudest ja erivajadusest tulenevad 1.5. Kasutamine (sh ohutus) 1.6. Abivahendite soetamine 1.7. Majapidamis- ja korrastustööd, prügi käitlemine 1.8. Toit ja toitumine 1.9. Enesehooldus ja tervisekäitumine 1.10. Kliendi eelarve, säästlik mõtteviis 1.11. Seksuaalkäitumise suunamine 2. Suhtlemine ja meeskonnatöö 2 EKAP 52 tundi (KÕ 26 t, IT 26 t)

<p>7) toetab klienti eluasemega seotud küsimuste lahendamisel;</p>	<p>koduümbruse korrashoid), arvestades tema tegevusvõimet ja järgides tervishoiu-, keskkonna- ning teisi ohutusnõudeid;</p> <p>8) teeb koostööd õppeasutuse, tööandja või muu organisatsiooniga, selgitades kliendi vajadusi ja toetades klienti korralduslike küsimuste lahendamisel;</p> <p>9) selgitab kliendile tema tööõigustest tulenevaid õigusi ja kohustusi;</p> <p>10) juhendab klienti õpi- ja/või tööharjumuste ning vajalike praktiliste oskuste (nt ajakasutus, töövõtted) õppimisel;</p> <p>11) juhendab ja toetab klienti avalike ja kogukonnateenuste kasutamisel ja selleks vajaliku dokumentatsiooni täitmisel, vajadusel saadab klienti;</p> <p>12) toetab klienti IKT-vahendite kasutamisel; selgitab kliendile digitaalsete seadmete ja andmetega seotud ohtusid ja võimalusi digivahendite turvaliseks kasutamiseks.</p>			<p>2.1. Kontakti loomine 2.2. Suhtlemist soodustavad ja takistavad tegurid 2.3. Grupiprotsessid ja meeskonnatöö 2.4. Suhtlemine kriisiolukorras.</p> <p>3. Turvalisuse tagamine. 4 EKAP (sh 2 EKAP praktilal) 26 tundi (KÕ 13 t, IT 13 t)</p> <p>3.1. Kliendi turvalisuse tagamine ja turvalise keskkonna kujundamine, juhendamine ja toetamine kogukonnas elamiseks 3.2. Töötaja turvalisus/ praktiline enesekaitse (õiguslik taust – kui palju saab töötaja sekkuda ja millisel viisil) 3.3. Ergonoomika – töövõttes, abivahendite kasutamisel</p> <p>4. Aktiveerivad tegevused 4 EKAP (sh 2 EKAP praktilal) 52 tundi (KÕ 26 t, IT 26 t)</p> <p>4.1. Planeeritud- ja vaba aja tegevused 4.2. Toetamine, juhendamine, motiveerimine - positiivse mõtlemise kujundamine 4.3. Piiride seadmine, enesekehtestamine 4.4. Ürituste organiseerimine ja korraldamine, vabaaja tegevused</p> <p>5. Kliendi toetamine õppimisel ja töötamisel 4 EKAP (sh 2 EKAP praktilal) 52 tundi (KÕ 26 t, IT 26t)</p> <p>5.3. Kliendile sobivate õppimise ja töötamise võimaluste leidmine</p>
--	---	--	--	--

				<p>5.4. Töötamisel vajalikud sotsiaalsed oskused ja nende õpetamine</p> <p>5.5. Töötamiseks vajalikud praktilised oskused, nende õpetamine</p> <p>5.6. Motivatsioon ja motiveerimine</p> <p>5.7. Õppimiseks/töötamiseks vajalikud teenused ja toetused</p> <p>Kliendi igapäevaelu sidumine õppimise ja töötamisega</p>
Iseseisev töö	Kliendi juhendamine ja toetamine ning praktiliste ülesannete tegemine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamise. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<p>Jaanisk, M., Koor, M., Kübar, K., Lepp, T., Läänelaid, S., Murov, A., Pael, J., Simm, P., Timm, M., Treial, M., Vahtramäe, A., Varik, M. (2015). Hoolides ja hoolitsedes õpik-käsiraamat hooldustöötajale. Tallinn. Argo.</p> <p>Paavel, V. (2009). Hooliva hooldaja käsiraamat. EV Sotsiaalministeerium. Tervise Arengu Instituut.</p> <p>Pool, R. (2011). Treeni terviseks koos minuga. Varrak.</p> <p>Saks, K. (1998). Noorest saab vana. Tartumaa Trükikoda.</p> <p>Tegevusjuhendaja käsiraamat https://intra.tai.ee/images/prints/documents/130156046355_Tegevusjuhendaja_kasiraamat_est.pdf</p> <p>Juhtumikorralduse käsiraamat https://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Juhtumikorraldus/juhtumikorralduse_kasiraamat.pdf</p>			

VALIKÕPINGUTE MOODULID				
Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
1	DIGIAJASTU TEHNOLOOGIATE KASUTAMINE ÕPPIMISES JA ERIALASES ARENGUS			2 EKAP
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused digiajastu tehnoloogiliste vahendite kasutamiseks informatsiooni hankimisel, töötlemisel, tööalasel suhtlemisel, asjaajamisel ja enesetäiendamisel eetika ja turvalisuse nõudeid arvestades.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad.				
Õpetajad: Anne Rosenberg				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
<p>Õpilane kasutab digiajastu tehnoloogilisi vahendeid informatsiooni hankimiseks, töötlemiseks, tööalaseks suhtlemiseks, asjaajamiseks ja enesetäiendamiseks.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teab infoajastu tehnoloogiate kasutamise põhitõdesid, võimalusi ja sellega kaasnevat ohtusid; 2) vormistab arvutil nõuetekohaseid kirjalikke töid ja esitab või jagab neid vajadusel veebipõhiselt; 3) teab, mis on e-õpe ja kasutab e-õppe keskkonna Moodle traditsioonilisi tegevusi ja vahendeid; 4) loob originaaltöid (pilt, video, audio vm) rakendades informatsiooni kogumiseks, hindamiseks ja kasutamiseks digitaalseid vahendeid; 5) kasutab teadlikult veebimaterjale kättesaaduslikult ja eetilisel viisil; 6) kasutab digitaalseid vahendeid (sh digitaalne arengumapp) oma loomingu edastamiseks ja erialase arengu reflekteerimiseks; 	<p>Praktikum, arutelu, rühmatöö, e-õpe, eneseanalüüs.</p>	<p>Moodle tegevused ja vahendid</p>	<p>Kontaktõpe (sh praktiline töö) 26 tundi ja 26 tundi iseseisev töö</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Digitaalne arengumapp ja refleksioon 2. Infoajastu võimaluste teadlik kasutamine 3. Õppimist toetavad dokumendid, vajamineva info otsimine ja kasutamine 4. E-õppe keskkonna Moodle tegevused 5. Meediad ja koostöö digiajastul 6. Originaaltöö loomise võimalused digivahenditega 7. Veebimaterjali seaduslik ja eetiline kasutamine

	<p>7) kasutab digitaalset meediat ja keskkondi suhtlemiseks ning koostööks;</p> <p>8) leiab ja rakendab digitaalseid vahendeid praktiliste oskuste arendamiseks;</p> <p>9) on teadlik erinevatest õppimist toetavatest ja reguleerivatest dokumentidest Tartu Tervishoiu kõrgkoolis;</p> <p>10) kasutab sihipäraselt Tartu Tervishoiu Kõrgkooli kodulehte, siseveebi, ÖISI ja leiab üles vajaliku informatsiooni.</p>			
Iseseisev töö moodulis (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	<p>1. Töö- ja harjutuslehtede täitmine Moodle keskkonnas;</p> <p>2. veebipõhine koostöö;</p> <p>3. Vastavalt ülesandele originaaltöö loomine digivahenditega.</p>			
Mooduli hinde kujunemine (meetodid, mis katavad kõik hindamiskriteeriumid)	Moodul hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kõikide praktikumide tööde ning iseseisvate ülesannete nõuetekohane esitamine.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Õppematerjalid ja juhendid on õppijale kättesaadavad õpikeskkonnas Moodle.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
2	VENE KEEL			3 EKAP
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab teadmised ja oskused vene keelt kõneleva kliendi mõistmiseks ja juhendamiseks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad				
Õpetajad: Olga Jagintseva				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
Õpilane rakendab suhtlemisel vene keele peamisi grammatika-reegleid, hääldamise põhimõtteid ning kasutab erialast terminoloogiat.	Õpilane: 1) mõistab lihtsat kuulatud või loetud teksti ja annab edasi selle sisu	Kuulamine, lugemine, dialoog, teksti koostamine	<ul style="list-style-type: none"> rollimäng (HK 1, 2) dialoogis osalemine (HK 1, 2) jutustamine (HK 1) 	Kontakttöpe (sh praktiline töö) 30 tundi ja iseseisev töö 48 tundi. 1. Grammatika 2. Hääldamine

	<p>häälduspõhimõtteid ja grammatikareegleid rakendades;</p> <p>2) esitab lihtsa seostatud teksti erialasel teemal, küsib küsimusi ja vastab küsimustele.</p>			<p>3. Inimene: välimus ja iseloom</p> <p>4. Töö ja hobid</p> <p>5. Asutused</p> <p>6. Telefonivestlused</p> <p>7. Erialane terminoloogia</p> <p>8. Tervis</p>
Iseseisev töö moodulis (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	Iseseisev lugemine, tõlkimine, teksti koostamine ja esitlemine.			
Mooduli hinde kujunemine (meetodid, mis katavad kõik hindamiskriteeriumid)	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja praktiliste ülesannete sooritamine. Mooduli hinne kujuneb iseseisva töö ja hindamisülesannete hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Замковая Н., Моисеенко И. (2009). Просто по-русски. Таллин: Koolibri.</p> <p>Хавронина С.А., Широценская А.И. (2007). Русский язык в упражнениях. Москва: Издательский центр «Академия».</p> <p>Raeste, E., Štšadneva, V., Vaigla, E., Karasjova, N. (2007). Vene-eesti tervishoiu ja sotsiaaltöö sõnastik. Tartu-Paide: Kuma.</p> <p>Schmidt, J. (2003). Vene keele grammatika käsiraamat. Tallinn: Koolibri.</p> <p>Ummus, H., Zenkovitš, J. (1995). Eesti-vene ja vene-eesti meditsiiniõpik. Tallinn: Pangloss.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
3	DEMENTSUSEGA INIMESE JUHENDAMINE			3 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime dementsuse kliendi hooldamise ja juhendamisega lähtuvalt tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest.				
Nõuded mooduli alustamiseks: läbitud/läbimisel on moodul „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“				
Õpetajad: Janika Pael				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja ülesanded	Mooduli teemad
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> tunneb ära dementsusündroomi sümptomaatika; juhendab abivajajat tema toimetulekuvõimest ja individuaalsetest iseärasustest lähtuvalt. 	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> selgitab näidetele toetudes dementsuse abivajaja toetamise ja ravi põhimõtteid; kirjeldab dementsusega inimese toimetulekuvõimet lähtuvalt ADL-põhimõtetest; hindab dementsusega inimese kognitiivseid 	<p>Tõhustatud loeng e-toega, seminar, praktikum, vaatlus, harjutamine, arutelu, infootsing, analüüs</p>	<ul style="list-style-type: none"> seminari teemade kokkuvõtte tegemine (HK 1, 2) tegevusplaani koostamine dementsusega inimese toimetulekuvõime toetamiseks (HK 3, 4) 	<p>Kontaktõpe (sh praktiline töö) 40 tundi ja iseseisev töö 38 tundi.</p> <ol style="list-style-type: none"> Dementsus: mõiste, liigid, põhjused, erinevad vormid, sümptomid Dementsuse faasid, nendega kaasnevate kognitiivsete ja füüsiliste võimete langus

	võimeid Mini Mental testi kaasabil; 4) koostab hindamistulemustest lähtuvalt tegevusplaani dementsusega inimese toimetulekuvõime toetamiseks arvestades inimese individuaalseid iseärasusi.			3. Tegevusvõime hindamine dementsuse korral (sh sobivad mõõdikud/skaalad). 4. Sagedamini esinevad sündroomid: valu, depressioon, deliirium 5. Dementsusega kaasnevad ohud (traumad, toitumisprobleemid, hooletusse jäämine, sotsiaalne isolatsioon). 6. Olemasolevate oskuste säilitamine ja toetamine, erinevad klienditöö võtted: suhtlemistehnikad, validatsioon, ROT. 7. Palliatiivne hooldus.
Iseseisev töö	Dementsusega inimese kognitiivsete võimete hindamine Mini Mental testi kaasabil, tulemuste dokumenteerimine ning tegevusplaani koostamine.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamine. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	1) Linnamägi, Ü. (2008). Käsiraamat dementsete haigete hooldajale. Eesti Alzheimeri Tõve Ühing. Tallinn. 2) http://www.kliinikum.ee/narvikliinik/sagedasemad-haigused/14-dementsus 3) http://www.kliinikum.ee/narvikliinik/sagedasemad-haigused/13-alzheimeri-tobi 4) http://www.nooruse.ee/e-ope/opiobjektid/dementsus/dementsuse_olemus.html			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
4	AUTISMISPEKTRI HÄIRED			2 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime autistliku kliendi toetamise ja juhendamisega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: läbitud/läbimisel on moodul „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“				
Õpetajad: Tiina Uusma				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid	Teemad
Õpilane: 1) kirjeldab pervasiivse arenguhäirete tunnused; 2) selgitab autismispektri häirete mõju inimese toimetulekule	Õpilane: 1) kirjeldab autismile omaseid käitumise iseärasusi ja pakub lahendusi nende ületamiseks;	Tõhustatud loeng e-toega, infootsing, ettekande koostamine ja esitlemine, arutelu ja analüüs.	<ul style="list-style-type: none"> ettekande koostamine ja esitlemine (HK 1, 2, 3) tegevusjuhise koostamine kõnet 	Kontaktõpe (sh praktiline töö) 26 tundi ja iseseisev töö 26 tundi. 1. Ülevaade autismi ilmingutest ja mõjust toimetulekule. 2. Autismi piirnemine teiste arenguhäiretega.

igapäevaelus ja juhendamise põhimõtteid.	2) Selgitab autistliku inimese juhendamise võimalusi näidete varal; 3) koostab alternatiivkommunikatsiooni vahendeid kasutades tegevusjuhendi igapäevaelu toimingute toetamiseks.		toetavaid alternatiivkommunikatsiooni vahendeid kasutades (HK 3)	3. Autismispektri häirega inimese juhendamine ja toetamine
Iseseisev töö	Tegevusjuhise koostamine kõnet toetavaid alternatiivkommunikatsiooni vahendeid kasutades.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamise. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	<p>Aluoja, A., Allikmets, E., Liivamägi, J., Saarma, M. (1993) RHK-10 Psüühika ja käitumishäired. Tartu Ülikool.</p> <p>Bleach, F. (2008) Igaüks on erinev. Raamat noortele inimestele, kellel on autismiga õdesid või vendi. Tartu Ülikooli Kirjastus.</p> <p>Eesti Autismiühing (2003) Meie laste lood.</p> <p>Gerland, G., (2012) Pärilise inimene. Vali Press OÜ.</p> <p>Gillberg, Ch., (2003) Aspergeri sündroom. Normaalne, geenius või nohik? Kunst</p> <p>Janetzke, H. R. P. (1993) Stichwort Autismus. München.</p> <p>Schäfer, S., (2014) Tähed, õunad ja kumer klaas. Minu elu autismiga. Vali Press OÜ.</p> <p>Tammet, D. (2007) Sündinud sinisel päeval. Eesti Päevalahe AS.</p>			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
5	KRIISIPSÜHHOLOOGIA			2 EKAP
Eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime kriisisituatsioonis toimimisega.				
Nõuded mooduli alustamiseks: läbitud/läbimisel on moodul „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“				
Õpetajad: Maiken Jaanisk				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid	Teemad
Õpilane : 1) mõistab kriisipsühholoogia olemust ja põhimõisteid; 2) rakendab kriisisituatsioonis psühholoogilise esmaabi meetodeid.	Õpilane: 1) selgitab näidete varal erialast terminoloogiat kasutades kriisipsühholoogia olemust; 2) selgitab vastavalt ülesandele kriisisituatsiooni olemust ning põhjendab psühholoogiliste esmaabivõtete kasutamist.	loeng e-toega, infootsing, arutelu ja analüüs, situatsioonülesanded, videoanalüüsid, töölehed, rühmatööd	<ul style="list-style-type: none"> situatsioonülesande lahendamine (HK 1, 2) psühholoogiliste esmaabivõtete kasutamise põhjendamine (HK 1, 2) 	Kontaktõpe (sh praktiline töö) 26 tundi ja iseseisev töö 26 tundi. 1. Kriisi tunnused, põhjused 2. Kriisi reaktsioonid, etapid 3. Kriisiinterventsiooni põhimõtted 4. Hilisemad stressreaktsioonid: stress, PTSD, depressioon, traumaatilised sündmused 5. Kuriteo- ja õnnetusohvrid: reaktsioonid ja sekkumine

				6. Koolikiusamine ja –vägivald 7. Perevägivald ja väärkohtlemine: sekkumine 8. Surm ja lein. Leinanõustamine. 9. Suitsidaalsus: müüdid, tüübid, riskifaktorid ja sekkumine 10. Kriisikommunikatsioon: meeskonnatöö
Iseseisev töö	Ühe kriisilukorra kirjeldamine oma töös ning analüüsida psühholoogilise esmaabi võtteid.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamine. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	Ainscough, C. ja Toon, K. (2006). Lähimurre. Abiks lapsepõlves seksuaalselt väärkohtlemist kogenuile. Arro, S. jt. (2001). Laps surmaga silmitsi. Bancroft, L. (2006). Miks ta seda teeb? Kuidas mõtlevad vihased ja kontrollivad mehed. Goleman, D. (2000). Emotsionaalne intelligentsus. Väike Vanker. Krips, H. (2005). Suhtlemisostkustest õpetamisel ja juhtimisel. Tartu Ülikooli kirjastus. Kõiv, K. (2001). Antisotsiaalse käitumisega õpilased: artiklite kogumik. Kõiv, K. (2003). Antisotsiaalse käitumisega õpilased, projekti kogemusi; artiklite kogumik IV. Parkja, K. ja Otter-Üprus, F. (2000). Ohvriabi käsiraamat. Perttu, S. jt (2001). Kuidas aidata perekonda, milles esineb vägivalda - juhiseid tervishoiutöötajatele. Tartu Naiste Varjupaik. Rosenberg, M.B. (2005). Vägivallatu suhtlemine. Nebadon. Rosental, M. ja Tilk, K. (1999). Lapse seksuaalne väärkohtlemine Eestis. Soonets, R. jt. (2007). Laste väärkohtlemine. Atlex. Soo, K. (2004). Eesti teismeliste vägivallatõlgendused: uuringuraport. EV Sotsiaalministeerium.			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
6	JUHENDAMINE JA MENTORLUS			3 EKAP
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õppija tuleb toime praktikantide juhendamisega ning on valmis olema noore töötaja mentoriks.				
Nõuded mooduli alustamiseks: moodulid „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“ ning „Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes“ läbitud või läbimisel.				
Õpetajad: Anne Vahtramäe				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid	Teemad
Õpilane juhendab kliente, praktikante ja uusi töötajaid vastavalt asutuse regulatsioonidele	Õpilane: 1) juhendab ja motiveerib uusi töötajaid tööalaselt, vastavalt asutuse põhimõtetele,	loeng e-toega, infootsing, arutelu ja analüüs,	• seminari teemade kokkuvõtte tegemine (HK 3)	Kontaktõpe (sh praktiline töö) 40 tundi ja iseseisev töö 38 tundi 1. Mentorlus, mentori roll ja vastutusala

ning õppimise ja õpetamise heale tavale.	väärtustele ja dokumentatsioonile ning lähtudes parimast praktikast; 2) juhendab praktikante, vabatahtlikke jt vastavalt asutuse regulatsioonidele ja kokkulepetele; 3) selgitab juhendamise ja supervisiooni olemust, tööga kaasnevate probleemide määratlemist, hindamist ja lahendamist ning tugisüsteeme probleemsete olukordade lahendamiseks.	situatsioonülesanded, rühmatööd	<ul style="list-style-type: none"> töökeskonna situatsioonide analüüs (HK 1, 2) 	2. Kujundav hindamine ja lõpphinnangu andmine. 3. Praktikantide ja vabatahtlike juhendamine Kovisioon ja supervisioon ning tööjuhendamine.
Iseseisev töö	Teemade ettevalmistamine ja nende üle arutlemine seminaris.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamine. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal	Maiken Jaanisk, Anne Vahtramäe, Kaja Solom, Marge Mahla ja Tatjana Oolo Retsensendid: Anneli Lorenz, Anne Sirge (2006). Abiks õppepraktika juhendajale. Tartu Tervishoiu Kõrgkool			

Mooduli nr	Mooduli nimetus			Maht
7	TOIMETULEK VÄGIVALDSELT KÄITUVA KLIENDIGA			3
Eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime vägivaldse kliendi suunamise ja juhendamise				
Nõuded mooduli alustamiseks: moodulid „Kliendi tegevusvõime hindamine ja tegevuste planeerimine“ ning „Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes“ läbitud või läbimisel.				
Õpetajad: Maiken Jaanisk, Signe Kriisa				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamismeetodid	Teemad
Õpilane: 1) omab ülevaadet vägivaldse käitumise põhjustest ja oskab seda ära tunda; 2) teab sekkumisstrateegiaid vägivaldsete klientide/patsientidega toimetulekul; 3) rakendab vägivaldse isiku käitumise juhtimisel agressiooni	Õpilane: 1) kirjeldab vägivaldse käitumise põhjuseid ja seostab käitumisstrateegiatega; 2) Selgitab antisotsiaalsete hoiakutega töötamise võimalusi ning seostab agressiooni ennetava	tõhustatud loeng, arutelu, situatsioonülesannete lahendamine rühmatöös.	<ul style="list-style-type: none"> agressiivse kliendi profiili koostamine (HK 1) dilemmasituatsiooni erinevate lahenduste koostamine oma töökogemuse põhjal (HK 1, 2) 	Kontaktõpe (sh praktiline töö) 40 tundi ja iseseisev töö 38 tundi. 1. Agressiivsus ja vägivald, keerulised situatsioonid, kliendid või patsiendid 2. Vägivalla liigid, tsükkel, põhjused, erinevad teooriad 3. Märkamise ja sekkumise vajadus. Vastutus ja kompetents

ennetava kommunikatsiooni põhimõtteid	kommunikatsiooni põhimõtetega		<ul style="list-style-type: none"> toimetulekujuhise koostamine vägivaldse kliendi käitumise ohjamiseks (HK 1, 2) 	4. AAT (agressiivsuse asendamise treening), efektiivsed ja ebaefektiivsed sekkumisstrateegiad 5. Verge kasutamine agressiivse käitumise ennetamisel ja agressiivse käitumisega toimetulekul 6. Füüsilise ründe ohu- ja hoiatussignaalid. Füüsiline sekkumine ja juriidilised aspektid 7. Viha juhtimine. Agressiooni ennetav kommunikatsioon 8. Käitumuslike tehnikate rakendamine
Iseseisev töö	Agressiivse kliendi profiili ja dilemmasituatsioonile erinevate lahenduste koostamine oma töökogemuse põhjal. Toimetulekujuhise koostamine vägivaldse kliendi käitumise ohjamiseks.			
Mooduli hinde kujunemine	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt. Hindamise eelduseks on kontaktõppes osalemine ja iseseisvate tööde sooritamine. Mooduli hinnang kujuneb iseseisvate tööde ja hindamisülesannete hinnetest ja hinnangutest.			
Kasutatav õppekirjandus/ õppematerjal	Allen, M., Hellbernd, H., Huschka, S., Jenner, S., Perttu, S., Savola, T. (2010). Sotsiaal- ja tervishoiu valdkonna õpetajad vägivalla vastu. Õpetaja käsiraamat. http://www.palmenia.helsinki.fi/hevi/HEVI_Guidebook_estonian.pdf Allen, M. ja Perttu, S (2010). Sotsiaal- ja tervishoiu valdkonna õpetajad vägivalla vastu. Õpetaja käsiraamat. Lisamaterjal. Cacciatore, R. (2015). Agressiivsuse astmed. Menu Kirjastus. Davies, W. (2009). Võit viha ja ärrituvuse üle: kognitiiv-käitumisteraapia. Tänapäev. Rosenberg, M.B. (2005) Vägivallatu suhtlemine. Elu keel			

HK - hindamiskriteerium